

ÉCOLE ET CITOYENNETÉ

L'Association Amici Senzazaino Brunacci a organisé
une nouvelle réunion-table pour les parents et les enseignants
19 de AVRIL 2018 h. 20.30

chez "AULA CANTO" - École primaire Rue Brunacci, 2

Citoyens du monde: l'intégration commence dans l'école

Dans les classes de notre école, il y a des enfants qui peuvent être nés en Italie ou plus loin, avec des parents qui ont fréquenté cette même école ou qui viennent d'autres quartiers, d'autres villes ou peut-être d'autres pays.

Mais, est-ce que nous avons tous les mêmes droits et devoirs? Est-ce que nous savons considérer les différentes racines culturelles comme une opportunité de croissance et de confrontation?

Sur la base de règlements européens et nationaux, nous proposons une réunion ouverte aux parents, enseignants et au quartier, dès la réflexion sur le fait que quelques enfants de nos écoles ils ne sont pas encore citoyens italiens: un débat avec des experts pour avoir plus d'information, mais aussi le récit concret des personnes qui ont dû démontrer d'être italien, pour réfléchir sur le rôle que l'école et la famille peuvent avoir sur le thème de l'éducation à la citoyenneté.

Pour une nouvelle citoyenneté

"L'objectif est valoriser l'unicité et la singularité de l'identité culturelle de chaque étudiant. La présence d'enfants et d'adolescents avec différentes racines culturelles, représente un phénomène désormais structural qui ne peut plus être considéré un épisode: il faut le transformer en opportunité pour tout le monde. Il ne suffit pas reconnaître et conserver les pré existentes différences, dans leur pure et simple autonomie. Il faut, au contraire, soutenir activement leur interaction et leur intégration à travers la connaissance de notre culture et des autres cultures, sans éluder questions comme les convictions religieuses, les rôles familiales, les différences de genre..."

Passage de Règlement "Indications nationales pour le programme de l'école maternelle et primaire" Art. 1, alinéa 4, Décret du Président de la République, 20 de Mars 2009, numéro 89."

"Selon le rapport du Conseil sur le rôle plus général de l'éducation adopté en novembre 2004, l'éducation contribue à la préservation et au renouvellement du socle culturel commun de la société et à l'apprentissage de valeurs sociales et civiques essentielles telles que la citoyenneté, l'égalité, la tolérance et le respect, et est particulièrement importante à l'heure où tous les États membres font face à la question de savoir comment gérer une diversité sociale et culturelle..."

Passage de "RECOMMANDATION DU PARLEMENT EUROPÉEN ET DU CONSEIL" du 18 décembre 2006 sur les compétences clés pour l'éducation et la formation tout au long de la vie (2006/962/CE)

Le 19 de Avril de 2018, h. 20.30, les suivants experts seront avec nous:

- **PIETRO DI STEFANO:** Président de l'association "Todo Cambia", avocat, expert de droit de l'immigration
- **ABDER HAMOU:** Camera del Lavoro Metropolitana di Milano (Syndicat) Departement de Politique de Immigration, père d'un garçon de l'école "Tabacchi"
- **RANIA IBRAHIM:** Écrivain, en Italie dès 1978, citoyenne italienne dès 2011, elle a participé à la "Rete G2", association des secondes générations.

المدرسة و المواطنة

19 أبريل 2018 على الساعة ....
بالقاعة الكائنة بجانب المدرسة الابتدائية
فيا بروناشي, رقم 2
لقاء بين الإباء و المدرسين

يا مواطني العالم: إن الاندماج يبدأ من المدرسة!

في الصفوف الدراسية بمدارسنا هناك أطفال يولدون في إيطاليا أو بأماكن بعيدة, و أبائهم أيضا يرحح أنهم تردوا على نفس المدارس , أو قد يكونون جاؤوا من أحياء أخرى, أو مدن أخرى, أو ربما جاؤوا من دول أخرى. لكن هل نتمتع جميعا بنفس الحقوق و علينا نفس الواجبات? هل نستغل جدورنا الثقافية المختلفة من أجل خلق فرص للتطور و النماء?

أخذا بعين الاعتبار القوانين الأوروبية و الوطنية, نقترح تنظيم لقاءات مفتوحة بين الإباء و المدرسين, بعض أطفال مدارسنا لا يحملون الجنسية الإيطالية: ننظم هذه اللقاءات مع مختصين في المجال من أجل مزيد من المعلومات و من أجل حوارات جدية يكون الهدف منها اثبات أنهم إيطاليين. من أجل إعادة النظر حول الدور التي يجب على المدرسة و العائلة أن تقوم في موضوع التربية و المواطنة.

"من أجل مواطنة جديدة"

الهدف هو تعزيز التميز و الوحدة الفردانية للهوية الثقافية لكل تلميذ. أضحي اليوم حضور الأطفال و المراهقين باختلافاتهم الثقافية شيئا عضويا في وقتنا الحاضر و لم يعد عرضيا: يجب علينا استغلال هذا التنوع من أجل الجميع. لا يكفي فقط أن نعتز باختلافاتنا و نحافظ عليها في جو من الخوف و التبسيط. نحتاج الى ما نحتاج اليه من الدعم الإيجابي من أجل تفاعل فعال, من أجل اندماج أكثر من خلال الاعتراف بهوياتها المختلفة في اطار نقاشات بصوت عالي, على أن لاتغيب قضايا مثل القناعات الدينية, الدور الفعال للعائلات و الفروق بين الجنسين.

اقتباس من القانون «المبادئ التوجيهية الوطنية لمناهج التعليم في روض الأطفال و الدورات الأولى من التعليم بموجب المادة 1, البند الأول من المرسوم الرئاسي للجمهورية رقم 89 الصادر بتاريخ 20/03/2009.

« تقرير المجلس حول الدور الأساسي للتعليم في الحفاظ و تجديد المحتوى الثقافي المشترك في المجتمع و كذلك الحث على تعلم القيم الاجتماعية و المدنية الأساسية مثل المواطنة, المساواة, التسامح و الاحترام, و أهميتها الخاصة في الوقت التي توجد فيه الدول الأعضاء أمام كيفية التعامل مع التنوع الاجتماعي و الثقافي المتنامي». مقتطف من وصايا مجلس البرلمان الأوروبي الصادر بتاريخ 18 دجنبر 2006 و المتعلق بالكفاءات الأساسية و اللازمة للتعليم المستمر (قانون المجموعة الأوروبية عدد 2006/962).

بتاريخ 19 أبريل, على الساعة ..... بقاعة أولا كانتوبجانب المدرسة الابتدائية (المؤسسة المتكاملة توار-كونزاغا) ب:فيا بروناشي.

يشارك في هذا اللقاء السادة :

- بييترو دي ستيفانو رئيس جمعية طودو كامبا, محامي و خبير في شؤون الهجرة.
- عبدر حمو مكتب العمل بميلانو , فرع سياسة الهجرة, أب لتلميذ بمدرسة طاباكي
- رانيا ابراهيم كاتبة, مقيمة بإيطاليا منذ سنة 1978, حصلت على الجنسية الإيطالية سنة 2011, تنتمي الى منظمة G2 و هي منظمة وطنية غير سياسية أسسها أطفال مهاجرون من الجيل الثاني.

SCUOLA E CITTADINANZA

L'Associazione Amici Senzazaino Brunacci ha organizzato
un nuovo incontro per genitori e insegnanti
GIOVEDÌ 19 APRILE 2018 alle ore 20.30
presso Aula canto Scuola Primaria di via Brunacci 2

Cittadini del mondo: l'integrazione comincia a scuola

Nelle classi del nostro plesso ci sono bambini che possono essere nati in Italia o più lontano, con genitori che hanno frequentato questa stessa scuola o che vengono da altri quartieri, da altre città o magari da altri paesi. **Ma abbiamo tutti gli stessi diritti e doveri? Sappiamo considerare le diverse radici culturali come un'opportunità di crescita e di confronto?**

Anche su indicazione di regolamenti europei e nazionali, proponiamo un incontro aperto a genitori, insegnanti e al territorio, a partire dalla riflessione che alcune/i bambine/i delle nostre scuole non sono ancora cittadini italiani: un confronto con esperti per avere maggiori informazioni ma anche il racconto concreto di chi ha dovuto dimostrare di essere italiano, per riflettere su quale ruolo possano avere la scuola e le famiglie sul tema dell'educazione alla cittadinanza.

Per una nuova cittadinanza

"L'obiettivo è quello di valorizzare l'unicità e la singolarità dell'identità culturale di ogni studente. La presenza di bambini e adolescenti con radici culturali diverse è un fenomeno ormai strutturale e non può più essere considerato episodico: deve trasformarsi in un'opportunità per tutti. Non basta riconoscere e conservare le diversità preesistenti, nella loro pura e semplice autonomia. Bisogna, invece, sostenere attivamente la loro interazione e la loro integrazione attraverso la conoscenza della nostra e delle altre culture, in un confronto che non eluda questioni quali le convinzioni religiose, i ruoli familiari, le differenze di genere..."

Brano tratto dal Regolamento recante "Indicazioni nazionali per il curriculum della scuola dell'infanzia e del primo ciclo d'istruzione a norma dell'articolo 1, comma 4, del Decreto del Presidente della Repubblica 20 marzo 2009, n. 89.

"La relazione del Consiglio sul più ampio ruolo dell'istruzione, adottata nel novembre 2004, sottolineava il contributo dell'istruzione alla conservazione e al rinnovo del contesto culturale comune nella società nonché all'apprendimento di valori sociali e civici essenziali quali la cittadinanza, l'uguaglianza, la tolleranza e il rispetto, e la sua particolare importanza in un momento in cui tutti gli Stati membri si trovano innanzi al problema di come affrontare la crescente diversità socioculturale"

Brano tratto dalla "RACCOMANDAZIONE DEL PARLAMENTO EUROPEO E DEL CONSIGLIO" del 18 dicembre 2006 relativa a competenze chiave per l'apprendimento permanente (2006/962/CE)

Il 19 aprile alle ore 20.30 presso l'Aula Canto della Scuola primaria (Istituto comprensivo THOUAR-GONZAGA) di Via Brunacci, rifletteranno con noi:

- **PIETRO DI STEFANO:** Presidente dell'associazione Todo Cambia, avvocato, esperto in diritto dell'immigrazione
- **ABDER HAMOU:** Camera del Lavoro Metropolitana di Milano, Dipartimento Politiche dell'Immigrazione, genitore della scuola media Tabacchi
- **RANIA IBRAHIM:** Scrittrice, in Italia dal 1978, dal 2011 cittadina italiana, già appartenente alla Rete G2, l'associazione delle seconde generazioni.

ESCUELA Y NACIONALIDAD

La Asociación Amici Senzazaino Brunacci ha organizado una nueva reunión para padres y maestros **Jueves 19 ABRIL 2018 hora 20.30** en aula canto de la escuela primaria vía Brunacci 2

Ciudadanos del mundo: la integración comienza en la escuela.

En las aulas de nuestra escuela hay niños que nacieron en Italia y otros más lejos, con padres que frecuentaron la misma escuela o que vienen de otra zona, ciudad o tal vez de otro país. Pero ¿tenemos todos los mismo derechos y deberes? ¿sabemos considerar las diferentes raíces culturales como una oportunidad de crecimiento y comparación?

Gracias a la indicación del reglamento europeo y nacional, proponemos un encuentro abierto para padres, maestros y al territorio; partiendo de la reflexión de algunos niños de nuestra escuela que no son todavía ciudadanos italianos; confrontación con expertos para tener mayor información; también con la historia de quien tuvo que demostrar de ser italiano, para reflexionar sobre que rol tiene la escuela y la familia en el tema de la educación a la nacionalidad.

Para una nueva nacionalidad

el objetivo es de valorar al estudiante en su identidad cultural única. La presencia de niños y adolescentes con raíces culturales diversas es un fenómeno estructural y no puede ser considerado saltuario: debe transformarse en una oportunidad para todos. No basta reconocer y conservar la diversidad que existe, en su autonomía pura y simple sino hay que **sostener activamente la integración** e intercambio a través del conocimiento de nuestra cultura y las otras culturas, en una comparación que no incluya cuestiones como convicciones religiosas, rol familiar, diferencias de género.....”
Texto extraído del decreto del presidente de la República 20 marzo 2009, n 89, artículo 1, coma 4. “Indicación nacional para el currículum de la escuela infantil y primer ciclo de instrucción”.

“De acuerdo con el informe adoptado por el Consejo en noviembre de 2004 sobre el papel más amplio de la educación, ésta contribuye a mantener y renovar el patrimonio cultural común de la sociedad, así como a aprender los valores sociales y cívicos fundamentales, tales como la ciudadanía, la igualdad, la tolerancia y el respeto, aspectos particularmente importantes en un momento en que todos los Estados miembros afrontan la cuestión de cómo abordar la creciente diversidad social y cultural. Además, un aspecto importante del papel de la educación como elemento de refuerzo de la cohesión social reside en el hecho de que permite a las personas incorporarse a la vida laboral y permanecer en ella”.

Texto extraído de “RECOMENDACIÓN DEL PARLAMENTO EUROPEO Y DEL CONSEJO” del 18 diciembre 2006 relacionada con competencia claves para aprendizaje permanente (2006/962/ce)

El 19 abril a las 20.30 en el aula canto de la escuela primaria (Instituto THOUAR-GONZAGA) de vía brunacci, participarán con nosotros:

- **PIETRO DI STEFANO:** Presidente de la Asociación Todo Cambia, abogado, experto en derechos de migración
- **ABDER HAMOU:** Cámara de trabajo metropolitana de Milán, departamento político de migración, padre de familia de la escuela media Tabacchi
- **RANIA IBRAHIM:** Escritora, en Italia desde 1978, ciudadana italiana desde 2011, forma parte de la Asociación de las segundas generaciones rete G2

ȘCOALA ȘI CE ÎNSEAMNĂ A FI CETĂȚEAN

Associazione Amici Senzazaino Brunacci
Întalnire pentru părinți și profesori
19 APRILIE 2018 orele 20.30

Aula Canto - Școala Elementară via Brunacci nr. 2

Cetățeni ai Lumii: integrarea începe la școală

În școala noastră, sunt copii care s-au născut în Italia sau pe alte meleaguri, cu părinți care au absolvit această școală sau care vin din alte cartiere, din alte orașe sau chiar din alte țări. Dar avem aceleași drepturi și aceleași responsabilități? Stim să folosim diferitele rădăcini culturale ca pe o oportunitate de comparație și de creștere personală?

Luând în considerare și recomandările Regulamentelor Europene și Naționale, propunem o întâlnire deschisă părinților, profesorilor și rezidenților din cartier, pornind de la faptul că mulți dintre elevii școlii noastre nu au încă cetățenia italiană: o dezbateră cu experți în domeniu pentru a avea mai multe informații dar și a asculta experiențele concrete a celor care au trebuit să demonstreze că sunt cetățeni, pentru a oferi un moment de reflecție legat de rolul școlii și al familiei pe tema educației în a fi cetățean.

Pentru noii cetățeni

“Obiectivul este valorizarea unicității identității culturale ale fiecărui elev. Prezenta copiilor și a adolescenților cu rădăcini culturale diferite este deja un fenomen structural și nu mai poate fi considerat un episod izolat: trebuie să devină o oportunitate pentru toți. Nu este suficientă recunoașterea și conservarea diferențelor deja existente, în simpla lor autonomie. Este necesară susținerea în mod activ a interacțiunilor și a integrării acestora prin cunoașterea culturii italiene și a altor culturi, într-o dezbateră care să nu evite aspectele religioase, rolul membrilor familiei, diferențele de gen...”

Paragraf extras din Regulamentul referitor la “Recomandările Naționale pentru programa școlară a grădinițelor și a școlilor generale” în conformitate cu Decretul nr. 9, art. 1, alin. 4 al Presedintelui Republicii Italiene din 20 Martie 2009.

“Raportul Consiliului European privind rolul mai amplu al educației, adoptat în Noiembrie 2004, a subliniat că educația contribuie la conservarea și reînnoirea fondului cultural comun în societate și de a învăța valorile sociale și civice esențiale, cum ar fi: a fi cetățean, egalitatea, toleranța și respectul. Educația este deosebit de importantă într-un moment în care toate statele membre ale CE sunt confruntate cu problema creșterii diversității sociale și culturale”

Paragraf extras din “RECOMANDAREA PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI” privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții - 2006/962/CE

Pe data de 19 Aprilie, de la orele 20.30, în Aula Canto din Școala Elementară via Brunacci nr. 2 (Institutul THOUAR-GONZAGA), vor fi prezenți:

- **PIETRO DI STEFANO:** Președintele Asociației “Todo Cambia”, avocat, expert în dreptul imigrației
- **ABDER HAMOU:** Camera de Muncă Metropolitană di Milano, Departamentul Politici de Imigare, părinte
- **RANIA IBRAHIM:** Scriitoare, în Italia din 1978, cu cetățenie italiană din 2011, membră “Rete G2”.

SCHOOL AND CITIZEN

The Association Amici Senzazaino Brunacci has organized a meeting for parents and teachers
19th April h. 8.30 pm

Aula canto, elementary school, Via Brunacci 2

Citizens of the World: Integration begins at school

In the classes of our schools there are children who are born in Italy or further away, with parents who attended the same school or come from other neighbourhoods, other cities and possibly other countries. But, do we all have the same rights and obligations? Do we know how to consider diverse cultural roots as an opportunity for growth and comparison?

Also following the indications of European and national regulations, we propose an open meeting with parents, teachers and the territory, beginning with the thought that some of the children of our schools aren't yet Italian citizens: a meeting with experts to have more information, but also real stories told by who had to prove to be Italian, to reflect on which role schools and families should have on the subject of citizenship education.

For a New Citizenship

“The objective is to enhance the uniqueness and individuality of each student's cultural identity. The presence of children and adolescents with different cultural roots has now become a structural phenomenon and should no longer be considered sporadic: It has to be transformed into an opportunity for all. It is not enough to recognize and conserve pre-existing diversities in their pure and simple autonomy. Instead we have to actively sustain their interaction and integration through the knowledge of our and others culture, in a meeting of minds that does not elude questions regarding religious conviction, family roles and gender differences...”

Excerpt taken from the regulation containing “National indications for the curriculum of Infant school and the first cycle of education in accordance with Article 1, paragraph 4, of the Presidential Decree of 20 March 2009, n. 89.”

The council report on a wider role for education, adopted in November 2004, underlined the contribution of education in conservation and renewal of a common cultural context in society as well as the learning of essential social and civil values such as citizenship, equality, tolerance and respect, and its particular importance in a time where all member states are faced with the problem of how to deal with growing socio-cultural diversity.

Excerpt from the “RECOMMENDATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL” of 18 December 2006 on key competences for lifelong learning (2006/962 / EC)

Thursday 19th april h. 8.30 pm, meeting with:

- **PIETRO DI STEFANO:** lawyer, president of Todo Cambia association
- **ABDER HAMOU:** Camera del Lavoro Metropolitana di Milano
- **RANIA IBRAHIM:** writer, she is in Italy since 1978 and she has the citizen only in 2011.